

LAPSEN OIKEUKSIEN VIIKKO

18. - 24.11.2019

MATERIAALIPAKETTI

**VAPAA-AIKAAN JA
HARRASTUSTOIMINTAAN**

LAPSEN
OIKEUKSIEN
VIIKKO

MIKÄ LAPSEN OIKEUKSIEN VIKKO?

Lapsen oikeuksien viikko on toiminnallinen teemaviikko, jonka tavoitteena on edistää YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen tunnettuutta erityisesti lasten ja nuorten parissa.

Lapsen oikeuksien viikkoa vietetään 18.–24.11.2019 juhlan merkeissä, sillä lapsen oikeuksien sopimus täyttää tänä vuonna 30 vuotta! Viikon teemana on lapsen oikeus olla oma itsensä.

Tänä vuonna teemaviikko näkyy koulujen ja varhaiskasvatuksen lisäksi myös vapaa-ajalla ja harrastustoiminnassa, sillä aikaisemmin Lastenviikko -nimellä kulkenut, Lastenliiton aloittama teemaviikko yhdistyi Lapsen oikeuksien viikon kanssa. Mukaan toimintaan ovat tervetulleita esimerkiksi järjestöt, kunnat ja seurakunnat.

Lähde mukaan viettämään viikkoa ja näyttämään, että ihmisoikeudet kuuluvat kaikille eikä ketään saa syrjiä!

**LAPSEN
OIKEUDET**
30 VUOTTA

SISÄLTÖ

SISÄLEIKIT

Sivut 4-6

- Sanojen muodostus
- Pantomiiimi
- Minä olen -lankaleikki

LIIKUNNALLISET LEIKIT

Sivut 7-8

- Sinä olet -hippa
- Aartenmetsästys ja -tunnistus

ASKARTELUTEHTÄVÄT

Sivut 9-11

- Vahvuus- tai minäseinä
- Kaikki ovat erilaisia -piirrosketju
- Minun askartelupajani

MUUT LEIKIT JA TEHTÄVÄT

Sivut 12-13

- Leivonta - sateenkaarikuppikakut
- Musiikkileikki

ETHÄN UNOHDA NÄITÄ!

Sivu 14

- Erikseen ladattavat tehtävät

SISÄLEIKIT

SANOJEN MUODOSTUS

Sanojen muodostuksessa tarkoituksena on luoda yhdestä sanasta useampi sana!

VÄHINTÄÄN
2 HENKILÖÄ

OHJEET

- Jaa osallistujat vähintään kahteen joukkueeseen.
- Kirjoita paperille tai taululle kaikille joukkueille omat aloituskirjaimet tai -sanat.
Alla lueteltuna muutamia alkukirjaimia, jotka muodostavat jokaiselle tärkeitä sanoja.
- Valitse sopiva aika (muutama minuutti) ja anna joukkueiden keksiä niin monta sanaa kuin he ehtivät!
*Jokaisesta muodostetusta sanasta saa yhden pisteen.
Kaikki kirjaimet käyttävästä sanasta saa 5 pistettä!*

UTINUKSOIN - KUNNIOITUS

ISUONLUSNEL - ONNELLISUUS

LIPEMDIEI - MIELIPIDE

SYISTNEÄYIS - ITSENÄISYYS

Vinkki! Pelin loputtua voidaan joukkueissa keskustella tehtävässä haetuista sanoista ja minkälainen niiden merkitys on lapsen elämässä.

PANTOMIIMI

Pantomiimi on näyttelemistä ilman sanoja.

Lasten kanssa pantomiimia voi käyttää apuna vaikeiden tilanteiden hahmottamisessa ja niiden käsittelyssä.

Pantomiimia varten tarvitsette vähintään 6 hengen ryhmän.

Näytelkää pienemmissä, noin 1-4 hengen ryhmissä seuraavat tilanteet.

(Näyttelevän ryhmän voi myös itse antaa keksiä lasten oikeuksiin liittyviä tilanteita)

- TOISEN ULKOPUOLELLE JÄTTÄMINEN, 2-4 HLÖ
- KIUUSAAMISTILANNE, 2-4 HLÖ
- EPÄKUNNIOITTAVA KÄYTÖS, 1-3 HLÖ
- TOISEN PUOLUSTAMINEN, 1-5 HLÖ
- ONNELLISUUS OMANA ITSENÄÄN, 1-3 HLÖ

Muun ryhmän tehtävä on arvata, mitä pantomiimissa tapahtuu.

Arvauksen jälkeen ryhmissä keskustellaan, mistä tällaiset tilanteet johtuvat, miten niihin voisi puuttua ja miksi puuttuminen kannattaa.

MINÄ OLEN -LANKALEIKKI

Tähän tehtävään tarvitset vain ryhmän ja lankarullan!

OHJEET

- Asettukaa tiiviiseen ympyrään.
- Leikin vetäjä pitää lankarullaa kädessään. Vetäjä aloittaa kertomalla jonkin positiivisen siitä minkälainen itse on. Sen jälkeen hän heittää lankarullan jollekin toiselle osallistujalle pitäen itse kiinni rullan päästä.
- Jokainen saa vuorollaan kertoa minkälainen on ja heittää aina seuraavalle lankarullan pitäen itse kiinni langasta. Ympyrän keskelle tulee monimutkainen lankaverkko.
- Leikki leikitään lopuksi toisin päin, eli lankaverkko on puretaan. Tällöin jokaisen osallistujan tulisi muistaa, keneltä sai lankarullan ja mitä kyseinen henkilö sanoi itsestään. Jokainen osallistuja heittää lankarullan sille, keneltä sen sai ensimmäisellä kierroksella ja sanoo "sinä olet" jatkaen samalla tavalla kuin kyseinen osallistuja itse kuvasi itseään.
- Leikki loppuu kun lankaverkko on purettu!

LIKUNNALLISET LEIKIT

SINÄ OLET -HIPPA

Tavallinen hipa pienellä twistillä!

OHJEET

- Aloita hipa tavallisesti valitsemalla ensimmäisenä kiinniottaja.
- Kun kiinniottaja saa jonkun pelaajista kiinni, kiinnijäänyt jää seisomaan paikalleen.
- Toiset pelaajat voivat pelastaa kiinnijääneen sanomalla hänestä jotain positiivista. Esimerkiksi "sinä olet kaunis" tai "sinulla on hienot vaatteet".
- Pelinvetäjä voi vapauttaa kaikki kiinniotetut huutamalla "Saat olla sinä!"
- Hippaa voi jatkaa niin pitkään kuin tahtoo! *(kiinniottajaa kannattaa vaihdella)*

AARTEENMETSÄSTYS JA -TUNNISTUS

Tarvitset tehtävään lapsen oikeuksiin liittyvää esineistöä!

OHJEET

- Kerää tavaroita, jotka liittyvät lasten oikeuksiin. Esimerkiksi:
 - Koulukirja (koulutus)
 - Suljettu kirje (yksityisyys)
 - Sideharso (terveydenhoito)
 - Lelu (leikkiminen, vapaa-aika)
 - Sydän (rakkaus)
- Syntymätodistus (nimi ja kansalaisuus)
(voit tehdä yksinkertaisen todistuksen itse)
- Piilota tavarat ympäristöön ja anna osallistujien etsiä ne.
- Kysy osallistujilta, millä tavoin tavarat liittyvät lasten oikeuksiin. Keskustelkaa aiheista lapsen ikään sopivalla tavalla.

Vinkki! Voi leikkiä ulkona tai sisällä!

ASKARTELUTEHTÄVÄT

VAHVUUS- TAI MINÄSEINÄ

Tarvitset tehtävää varten kyniä,
post-it -lappuja/paperia sekä
seinätilaa.

OHJEET

- Pyydä osallistujia miettimään omia vahvuuksiaan, hyviä ominaisuuksiaan ja piirteitään sekä taitojaan. Jokaisen mieleen tulleen asian voi kirjoittaa erilliselle lappuselle.
- Kiinnittäkää kaikki laput seinälle tai isolle paperille nähtäväksi.
(Vaihtoehtoisesti jokaiselle osallistujalle voi jakaa oman paperin, johon kiinnittää omat lappunsa.)
- Lopuksi voitte lukea yhdessä kuinka paljon positiivisia asioita olette saaneet paperille!

KAIKKI OVAT ERILAISIA -PIIRROSKETJU

**Tehtävän voi toteuttaa
usealla eri tavalla!**

OHJEET

- Jaa jokaiselle osallistujalle paperi ja kynä.
- Valitse jokin kehonosa (esim. jalat, alavartalo, keskivartalo, ylävartalo tai pää). Pyydä jokaista osallistujaa piirtämään paperille kyseinen kehonosa. Jokainen siis piirtää saman kehonosan!
- Kun kaikki ovat valmiita, siirtää jokainen osallistuja oman paperinsa vieressä istuvalle.
- Seuraavaksi valitaan jokin toinen kehonosa, jonka jokainen taas piirtää nyt edessä olevaan paperiinsa.
- Paperien vaihtoa ja piirtämistä jatketaan, kunnes kaikissa papereissa on kokonainen vartalo ja kasvot.

Vaihtoehtoiset toteutustavat:

Jokainen osallistuja voi askarrella oman vartalon (jalat, alavartalo, keskivartalo, ylävartalo ja pää erikseen leikattuina). Sitten näistä eri kehonosista voi rakentaa täysin erinäköisiä vartaloita ryhmän kesken!

Lapsen oikeuksien nettisivuilta voi myös ladata valmiita kehonosia, jotka tarvitsee vain leikata! Ne löytyvät vapaa-ajan ja harrastustoiminnan materiaalien alta.

Tehtävä avaa keskustelua siihen, että jokainen on erilainen ja kaikki saavat olla sellaisia kuin ovat.

MINUN ASKARTELUPAJANI

Askartelupaja on jokaisen itsensä
näköinen askarteluhetki!
Tehtävässä annetaan osallistujille
mahdollisuus askarrella
vapaamuotoisesti haluamallaan tavalla,
mutta yhteisen teeman kautta.

OHJEET

- Kerää tehtävää varten erilaisia askartelutarvikkeita (esim. paperia, kartonkia, kyniä, pahvia, liimaa, teippiä, kankaita ja aikakauslehtiä)
- Anna osallistujille jokin teema/kysymys, jonka ympärille he askartelevat. Pienemmille lapsille kannattaa valita helposti ymmärrettävä teema.

Esimerkkikysymyksiä/teemoja:

- MITKÄ OVAT LAPSEN TÄRKEIMMÄT OIKEUDET?
- MIKÄ MAAILMASSA ON HYVÄÄ?
- MINKÄLAINEN MINÄ OLEN?
- MILTÄ MINUN TULEVAISUUTENI NÄYTTÄÄ?
- MITEN KUNNIOITAN TOISIA?

Näiden pohjalta voi askarrella esimerkiksi
unelmakartan, mosaiikin, toivekortin, taulun tai
aivan mitä vain!

MUUT

MUSIIKKILEIKKI

*Tehdään tuttuun lauluun (Jos sul lysti on)
uudet sanat huomioiden lasten oikeudet!*

Laululeikki sopii erityisesti pienille lapsille!

OHJEET

- Kuuntele *Jos sul lysti on*
(Esim. www.youtube.com/watch?v=zBKZMiuyVrM)
- Muokkaa laulun sanoja lapsen oikeuksiin sopivaksi yksin tai ryhmässä. Pieniä lapsia varten leikinvetäjä voi miettiä laulun sanat etukäteen, isompien lasten kanssa sanat voidaan miettiä yhdessä!

Esimerkkejä:

*Jos sul lysti on niin - haluaa kaveria
Jos sul lysti on niin - mene aikuisen luo turvaan
Jos sul lysti on niin - käy lepäämään*

*Muista keskustella lasten kanssa laulun sanojen
yhteydestä heidän oikeuksiinsa!*

Vinkki! Kuuntele myös uusi lapsen oikeuksien laulu Oma sinä, löydät sen nettisivuilta koulujen materiaaleista!

LEIVONTA - SATEENKAARIKUPPIKAKUT

AINEKSET

Kuppikakkupohja (12kpl):

50 g margariinia
1 dl sokeria
2 kpl kananmunia
0,5 dl maitoa
2,5 dl vehnä jauhoja
2 tl leivinjauhetta

+ Halutessasi väriaineita ja nonparelleja.

Kuorrute:

• 300 g tuorejuustoa
• 100 g margariinia
• 5 dl tomusokeria
+ Sinistä, vihreää, punaista ja keltaista väriainetta.

YKSIN TAI
RYHMÄSSÄ

OHJEET

1. Vaahdota voi ja sokeri. Vatkaa joukkoon myös kananmunat yksitellen. Viimeisenä vatkaa sekaan maito.
2. Yhdistä jauhot ja leivinjauhe keskenään. Sekoita jauhoseos ja vatkattu seos hyvin keskenään. Lisää halutessasi jo taikinaan väriaineita tai nonparelleja.
3. Jaa taikina muffinivuokiin ja paista 225 asteessa n. 15 min.

1. Kuorrutetta varten vatkaa margariini ja tomusokeri keskenään. Lisää seuraavaksi mukaan tuorejuusto. Jatka vatkaamista kunnes seos on kuohkeaa.
2. Jaa kuorrute neljään eri kulhoon ja lisää eri väriainetta jokaiseen kulhoon.
3. Aseta pöydälle kelmua. Tee jokaisesta erivärisestä kuorrutteesta kelmun päälle vierekkäinen pitko. Taittele/pyöräytä keltu kiinni, leikkaa pääty auki ja aseta se pursotinpussiin. Ei muuta kuin pursottamaan!

ETHÄN UNOHDA NÄITÄ!

ERIKSEEN LADATTAVIA TEHTÄVIÄ LAPSILLE

#oikeusollaminä -haaste lapselle
(vapaa-ajan ja harrastustoiminnan materiaalit)

Etsi ruudukosta -tehtävä
(vapaa-ajan ja harrastustoiminnan materiaalit)

Lapsen oikeuksien ristikko
(kouluille suunnattu materiaali, 1-2 & 3-6-luokkalaiset)

QR-suunnistustehtävät
(kouluille suunnattu materiaali, 1-2 & 3-6-luokkalaiset)

Väristystehtävä
(kouluille suunnattu materiaali, 1-2-luokkalaiset)

Sanaselityspeli
(kouluille suunnattu materiaali, 3-6-luokkalaiset)

NÄMÄ JA MONET MUUT TEHTÄVÄT VOIT LADATA
NETTISIVUILTA
WWW.LAPSENOIKEUKSIENVIIKKO.FI